Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт
Філалагічны факультэт
Кафедра рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры

Анатацыя да дыпломнай работы

«УДАСКАНАЛЕННЕ МАЎЛЕННЯ ШКОЛЬНІКАЎ НА ЎРОКАХ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ Ў 10–11-Х КЛАСАХ УСТАНОЎ АГУЛЬНАЙ СЯРЭДНЯЙ АДУКАЦЫІ»

Нікіціна (Максімава) Г. Ю.,
кіраўнік Саніковіч І. М.

2015

РЭФЕРАТ

Нікіціна (Максімава) Ганна Юр’еўна

Удасканаленне маўлення школьнікаў на ўроках беларускай мовы ў 10–11 класах устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

У дыпломнай рабоце 63 старонкі, 34 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: РАЗВІЦЦЁ І ЎДАСКАНАЛЕННЕ МАЎЛЕННЯ ВУЧНЯЎ, ПЕРАКАЗ, САЧЫНЕННЕ, ПЕРАКЛАД, СІНОНІМЫ, АНТОНІМЫ, ПРАКТЫКАВАННІ ПА ЎЗБАГАЧЭННІ СЛОЎНІКАВАГА ЗАПАСУ І РАЗВІЦЦІ МАЎЛЕННЯ.

Аб’ект даследавання: працэс развіцця і ўдасканалення маўлення школьнікаў 10–11 класаў на ўроках беларускай мовы.

Прадмет даследавання: заданні і практыкаванні для развіцця і ўдасканалення маўлення школьнікаў 10–11 класаў на ўроках беларускай мовы пры вывучэнні наступных тэм: “Маўленне”, “Слова ў тэксце”, “Словазлучэнне і сказ у тэксце”, “Культура вуснага і пісьмовага маўлення”.

Мэта даследавання: распрацоўка заданняў для развіцця і ўдасканалення маўлення школьнікаў на ўроках беларускай мовы ў 10–11 класах.

У дыпломная рабоце выкарыстоўваўся пераважна **апісальна-аналітычны метад даследавання** (з выкарыстаннем такіх прыёмаў, як прыём лінгвістычнага назірання, прыём класіфікацыі і сістэматызацыі, параўнальна-супастаўляльны аналіз).

У дапломным сачыненні разгледжана пытанне аб удасканаленні маўлення школьнікаў, пералічаны віды практыкаванняў, якія садзейнічаюць фарміраванню маўленчых навыкаў, прааналізаваны вучэбныя дапаможнікі па беларускай мове для 10–11 класаў. Акрамя таго, у рабоце змешчаны самастойна распрацаваныя заданні, якія скіраваны на павышэнне ўзроўня валодання мовай, развіццё лагічнага мыслення і маўленчай мабільнасці, на ўдасканаленне навыкаў пісьмовага маўлення.

Як паказвае праведзенае намі даследванне, у працэсе працы над тэмамі “Маўленне”, “Слова ў тэксце”, “Словазлучэнне і сказ у тэксце”, “Культура вуснага і пісьмовага маўлення” вучні не толькі засвойваюць лінгвістычныя паняцці, граматычныя і лексічныя нормы, законы літаратурнай мовы, асаблівасці вымаўлення і правапісу, але і выпрацоўваюць практычныя маўленчыя ўменні і навыкі. Так ажыццяўляецца мэтанакіраваная праца па ўдасканаленні маўлення вучняў.

ABSTRACT

Nikitina (Maksimova) Anna

Improvement of speech of schoolchildren on lessons of Belarussian in 10-11 classes of establishments of universal middle education

There are 63 pages in the diploma thesis, 34 sources are used.

Key words: DEVELOPMENT AND IMPROVEMENT OF PUPILS SPEECH, TEXTS RETELLING, ESSAYS, TRANSLATIONS, SYNONYMS, ANTONYMS, EXERCISES AIMED TO ENRICH VOCABULARY AND DEVELOP LANGUAGE.

The object of the research is the process of developing and improving the speech ninth- and tenth-grade students at the lessons of the Belarusian language.

The subject of our research is tasks and exercises to develop and improve the speech of ninth- and tenth-grade students at lessons of the Belarusian language in the course of studying the following topics: "Speech", "The word in the text", "Phrases and sentences in the text", "Culture of speech and writing".

The aim of the research is to work out tasks for developing and improving the speech of ninth- and tenth-grade students at the lessons of the Belarusian language.

For doing research we mainly use the descriptive and analytical methods (as well as the technique of linguistic observation, classification and systematization and comparative analysis).

In the thesis we consider the issue of improving the speech of ninth- and tenth-grade students, list the types of exercises that contribute to the formation of speech skills, analyze tasks represented in the Belarusian textbooks for 10-11 grades aimed to enrich vocabulary. In addition, the self-developed tasks aimed to increase the level of language proficiency, to develop logical thinking and voice mobility, improve writing skills are proposed.

The study with a focus on the topics "Speech", "The word in the text", "Phrases and sentences in the text", "Culture of speech and writing," shows that students not only learn the concepts of linguistic, grammatical and lexical rules, laws, literature language, especially pronunciation and spelling, but also acquire practical and speech skills.